

DAUT

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 15ης Απριλίου 1997 *

Στην υπόθεση C-105/95,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, Münster (Γερμανία), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Paul Daut GmbH & Co. KG

και

Oberkreisdirektor des Kreises Gütersloh,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964, περί υγειονομικών προβλημάτων στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών νωπών κρεάτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 129), όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί με την οδηγία 91/497/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991 (ΕΕ L 268, σ. 69), της οδηγίας 89/608/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1989, για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και τη συνεργασία των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας (ΕΕ L 351, σ. 34), καθώς και των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Ν. Κακούρη (εισηγητή), προεδρεύοντα του τμήματος, P. J. G. Karstyn και H. Ragnemalm, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Paul Daut GmbH & Co. KG, εκπροσωπούμενη από τον Gerd Weyland, δικηγόρο Gummersbach,
- ο Oberkreisdirektor des Kreises Gütersloh, εκπροσωπούμενος από την Bärbel Schütte, Kreisoberrechtsrätin του Rechtsamt der Kreisverwaltung Gütersloh,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους Ernst Röder, Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και Gereon Thiele, Assessor στο ίδιο υπουργείο,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Jan Devadder, διοικητικό διευθυντή στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Klaus-Dieter Borchardt, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον Gerrit Schohe, δικηγόρο Βρυξελλών,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Paul Daut GmbH & Co. KG, εκπροσωπούμενης από τον Gerd Weyland, της Γερμανικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον Ernst Röder, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον Gerrit Schohe, επικουρούμενο από τον Heinrich Winter, εμπειρογνώμονα της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 3ης Οκτωβρίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Με διάταξη της 17ης Μαρτίου 1995, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 31 Μαρτίου 1995, το Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, Münster, υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964, περί υγειονομικών προβλημάτων στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών νωπών κρεάτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 129), όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί με την οδηγία 91/497/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991 (ΕΕ L 268, σ. 69), της οδηγίας 89/608/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1989, για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και τη συνεργασία των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας (ΕΕ L 351, σ. 34), καθώς και των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ.

Το ερώτημα αυτό ανέκλυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Paul Daut (στο εξής: Daut) και του Oberkreisdirektor des Kreises Gütersloh (στο εξής: Oberkreisdirektor), αρμόδιας αρχής υγειονομικού ελέγχου τροφίμων και κρεάτων, σχετικά με την κατάσχεση δύο περίπου τόνων μηχανικώς διαχωρισμένων και κατεψυγμένων κρεάτων στην οποία προέβη ο Oberkreisdirektor στις εγκαταστάσεις της Daut.

- 3 Από τη δικογραφία της κύριας δίκης προκύπτει ότι το μηχανικώς διαχωρισμένο από τα οστά κρέας είναι νωπό κρέας υπό μορφή πολτοποιημένη, το οποίο λαμβάνεται με τεμαχισμό και στη συνέχεια αφαίρεση των οστών με πίεση. Η τεχνική αυτή παρέχει επομένως τη δυνατότητα αφαιρέσεως του εναπομείναντος κολλημένου στα οστά κρέατος. Το κρέας αυτό είναι εξαιρετικά ευαλλοίωτο και, αν δεν υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία, είναι ακατάλληλο προς βρώση.
- 4 Συναφώς, το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

(...)

- γ) το μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας να υποβάλλεται σε θερμική επεξεργασία, σύμφωνα με την οδηγία 77/99/ΕΟΚ.

(...)

- ζ) η επεξεργασία που αναφέρεται στα προηγούμενα σημεία να πραγματοποιείται στην εγκατάσταση καταγωγής ή σε οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση ορίζει ο επίσημος κτηνίατρος».

5 Η θερμική επεξεργασία πραγματοποιείται σύμφωνα με την οδηγία 77/99/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί υγειονομικών προβλημάτων στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών προϊόντων με βάση το κρέας (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 60), όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 92/5/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1992 (ΕΕ L 57, σ. 1). Η επεξεργασία αυτή πρέπει να πραγματοποιείται σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 8 της οδηγίας 77/99.

6 Τέλος, το άρθρο 6, στοιχείο α', της οδηγίας 89/608 προβλέπει:

«Μετά από αίτηση της αιτούσας αρχής, η αρμόδια αρχή ασκεί ή δίνει εντολή να ασκηθεί ή ενισχύει την άσκηση εποπτείας στην περιφέρεια δράσεως των υπηρεσιών της, όπου εικάζεται ότι υφίστανται ανωμαλίες, και ειδικότερα:

α) στις εγκαταστάσεις·

(...).»

7 Ο Γερμανός νομοθέτης μετέφερε τις οδηγίες 64/433 και 77/99 στο εσωτερικό δίκαιο με την έκδοση του κανονισμού περί των υγειονομικών όρων και των διοικητικών ελέγχων της επεξεργασίας του κρέατος, της 30ής Οκτωβρίου 1986 (Verordnung über die hygienischen Anforderungen und amtlichen Untersuchungen beim Verkehr mit Fleisch, *BGBI* I, σ. 1678, στο εξής: γερμανικός κανονισμός), όπως έχει τροποποιηθεί ιδίως με τον νόμο της 27ης Απριλίου 1993 (*BGBI* I, σ. 512). Από το άρθρο 17, παράγραφος 1, σημείο 2, του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι απαγορεύεται η εισαγωγή στη Γερμανία μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων τα οποία δεν έχουν υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία στο κρέατος προελεύσεως.

- 8 Βάσει του γερμανικού κανονισμού, ο Oberkreisdirektor προέβη στην κατάσχεση των εν λόγω κρεάτων στις εγκαταστάσεις της Daut. Συγκεκριμένα, από τη δικογραφία της κύριας δίκης προκύπτει ότι τα κρέατα αυτά αγοράστηκαν, χωρίς να έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία, από επιχείρηση στο Βέλγιο, η οποία ήταν κάτοχος κοινοτικής αδειάς, και στη συνέχεια εισήχθησαν στη Γερμανία με σκοπό τη θερμική και περαιτέρω επεξεργασία τους στις εγκαταστάσεις της Daut, η οποία επίσης ήταν κάτοχος τέτοιας αδειάς.
- 9 Το Amtsgericht Rheda-Wiedenbrück καταδίκασε τον διαχειριστή της Daut και του επέβαλε πρόστιμο.
- 10 Το Oberverwaltungsgericht, το οποίο επελήφθη σε τελευταίο βαθμό της υποθέσεως, φρονεί ότι από το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, προκύπτει ότι, όταν η θερμική επεξεργασία δεν πραγματοποιείται στην εγκατάσταση προελεύσεως, η οριζόμενη από τον επίσημο κτηνίατρο του κράτους μέλους προελεύσεως εγκατάσταση πρέπει να βρίσκεται εντός του ίδιου κράτους. Ωστόσο, αμφιβάλλει ως προς το αν η κατ' αυτόν τον τρόπο ερμηνευόμενη διάταξη συμβιβάζεται με το άρθρο 30 της Συνθήκης, οσάκις το μηχανικώς διαχωρισμένο κρέας αρχικά καταψύχθηκε προτού σταλεί σε άλλο κράτος μέλος για να υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία εντός κατάλληλης εγκαταστάσεως.
- 11 Εν όψει των ανωτέρω, το Oberverwaltungsgericht αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο ερώτημα:

«Είναι σύμφωνο με τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΚ σε συνδυασμό με την οδηγία 64/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964, περί υγειονομικών προβλημάτων στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών νωπών κρεάτων (ρύθμιση περί νωπών κρεάτων), όπως κωδικοποιήθηκε με το παράρτημα της οδηγίας 91/497/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1991, και με την έκδοση της οδηγίας 92/5/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 1992, και σε συνδυασμό με την οδηγία 77/99/ΕΟΚ, περί υγειονομικών προβλημάτων στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών προϊόντων με βάση

το κρέας (ρύθμιση περί προϊόντων με βάση το κρέας), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/5/ΕΟΚ, οσάκις ο καθού η αίτηση — στηριζόμενος στο άρθρο 17, παράγραφος 1, σημείο 2, του *Verordnung über die hygienischen Anforderungen und amtlichen Untersuchungen beim Verkehr mit Fleisch (FHV)* [κανονισμού περί υγειονομικών όρων και κρατικών ελέγχων στη διακίνηση κρέατος], της 30ής Οκτωβρίου 1986 (*BGBI I*, σ. 1678), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον *EWR-Ausführungsgesetz* της 27ης Απριλίου 1993 (*BGBI I*, σ. 512, 552 — εμποδίζει τη χρησιμοποίηση κατεψυγμένου μηχανικώς διαχωρισμένου κρέατος από γερμανική εγκατάσταση εγκεκριμένη από την ΕΚ, η οποία έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε θερμική επεξεργασία, κατά την έννοια της ρυθμίσεως περί προϊόντων με βάση το κρέας, κατεψυγμένου μηχανικώς διαχωρισμένου κρέατος προερχομένου από βελγική εγκεκριμένη από την ΕΚ εγκατάσταση κατόπιν αποφάσεως της βελγικής κοινοτικής κτηνιατρικής υπηρεσίας, προκειμένου να το υποβάλει σε θερμική επεξεργασία, κατά την έννοια της ρυθμίσεως περί προϊόντων με βάση το κρέας, και σε περαιτέρω επεξεργασία, και, σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως, απαιτείται συνεννόηση με την αρμόδια γερμανική κτηνιατρική υπηρεσία και μεταξύ ποίων;»

2 Το ερώτημα αυτό αποτελείται από τρία σκέλη:

- Με το πρώτο σκέλος του ερωτήματός του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να πληροφορηθεί αν το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, αντίκειται προς εθνική νομοθεσία που απαγορεύει την εισαγωγή μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων τα οποία δεν έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία εντός του κράτους μέλους προελεύσεως, οσάκις πρόκειται να υποβληθούν σε τέτοια επεξεργασία σε εγκεκριμένη εντός του κράτους μέλους εισαγωγής εγκατάσταση η οποία ορίζεται από τον επίσημο κτηνίατρο του κράτους προελεύσεως.
- σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, ερωτάται, δεύτερον, αν το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, συμβιβάζεται με τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, ιδίως οσάκις τα εισαγόμενα κρέατα έχουν καταψυχθεί εντός του κράτους μέλους προελεύσεως.

— σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, τρίτον, να πληροφορηθεί αν η συνεννόηση με την αρμόδια κτηνιατρική αρχή του κράτους μέλους εισαγωγής είναι απαραίτητη και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μεταξύ ποίων αρχών.

Επί του πρώτου σκέλους του ερωτήματος

- 13 Με το πρώτο σκέλος του ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσία να πληροφορηθεί αν το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, αντίκειται προς εθνική νομοθεσία η οποία απαγορεύει την εισαγωγή μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων που δεν έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία εντός του κράτους μέλους προελεύσεως, οσάκις πρόκειται να υποβληθούν σε τέτοια επεξεργασία σε εγκεκριμένη εντός του κράτους μέλους εισαγωγής εγκατάσταση η οποία ορίζεται από τον επίσημο κτηνίατρο του κράτους προελεύσεως.
- 14 Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί αν, δυνάμει της διατάξεως αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η θερμική επεξεργασία δεν πραγματοποιήθηκε εντός της εγκαταστάσεως προελεύσεως, ο επίσημος κτηνίατρος του κράτους προελεύσεως μπορεί να ορίσει, για την επεξεργασία αυτή, εγκεκριμένη εγκατάσταση εντός άλλου κράτους μέλους.
- 15 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, έχοντας επίγνωση του ιδιαίτερα ευαίσθητου και ευαλλοίωτου χαρακτήρα των μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων, επέβαλε ακριβώς στα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της οδηγίας 64/433, να μερμνούν ώστε τα κρέατα αυτά να υποβάλλονται σε θερμική επεξεργασία πριν από την κατάναλωσή τους. Η επεξεργασία αυτή πρέπει να πραγματοποιείται είτε στην εγκατάσταση προελεύσεως είτε σε οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση ορίζει ο επίσημος κτηνίατρος του κράτους μέλους προελεύσεως (στοιχείο ζ').

- 16 Από το πνεύμα και τον σκοπό του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433 συνάγεται ότι, για λόγους υγείας, η επεξεργασία πρέπει να πραγματοποιείται το ταχύτερο δυνατό, δηλαδή μόλις τα κρέατα διαχωριστούν μηχανικώς από τα οστά. Κατά συνέπεια, είναι προτιμότερο να γίνεται η θερμική επεξεργασία στην εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιήθηκε ο μηχανικός διαχωρισμός των κρεάτων.
- 17 Εντούτοις, αν, για οικονομικούς ιδίως λόγους, δεν είναι σκόπιμο να πραγματοποιηθεί η θερμική επεξεργασία στην εγκατάσταση παραγωγής των κρεάτων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η επεξεργασία αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό, δηλαδή στην όσο το δυνατόν πλησιέστερη προς την εγκατάσταση προελεύσεως εγκεκριμένη εγκατάσταση.
- 8 Αυτή η αρχή της χρονικής και γεωγραφικής εγγύτητας μεταξύ της διαδικασίας παραγωγής του κρέατος και της θερμικής επεξεργασίας του δεν συνεπάγεται, όπως ορθώς υπογράμμισε η Επιτροπή, ότι η επιλογή του επισήμου κτηνιάτρου του κράτους μέλους προελεύσεως περιορίζεται στις εγκαταστάσεις που βρίσκονται στο έδαφος του ίδιου αυτού κράτους. Αντιθέτως, η πιο ενδειγμένη εγκατάσταση, σύμφωνα με αυτήν την αρχή της εγγύτητας, θα μπορούσε εύλογα να βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, υπό τον όρον ότι η εγκατάσταση αυτή έχει λάβει κοινοτική άδεια.
- 9 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από το γράμμα του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', της οδηγίας 64/433, το οποίο παρέχει στον επίσημο κτηνίατρο του κράτους μέλους προελεύσεως τη δυνατότητα να ορίζει «οποιαδήποτε άλλη» εγκατάσταση. Εξάλλου, πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι η μόνη ερμηνεία που συμβιβάζεται με τις θεμελιώδεις αρχές της ενότητας της κοινοτικής αγοράς και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.
- 10 Τέλος, επιβάλλεται να τονιστεί ότι η ερμηνεία αυτή λαμβάνει επίσης δεόντως υπόψη την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας. Συγκεκριμένα, ο επίσημος κτηνίατρος του κράτους μέλους προελεύσεως, στον οποίο η οδηγία 64/433 αναθέτει κοινοτικά καθήκοντα ιδίως για την εφαρμογή των αρχών της

ενότητας της αγοράς και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, θα μεριμνά, οσάκις ορίζει μια εγκατάσταση, ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματικά η επιδιωκόμενη από την κοινοτική νομοθεσία προστασία της δημόσιας υγείας. Προς τούτο, η οδηγία 89/608 του παρέχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη συνδρομή των αρχών του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η οριζόμενη εγκατάσταση.

- 21 Επομένως, η νομοθεσία κράτους μέλους η οποία απαγορεύει την εισαγωγή μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων που δεν έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία στο κράτος μέλος προελεύσεως αντίκειται προς τις προαναφερθείσες αρχές της γεωγραφικής εγγύτητας μεταξύ του τόπου παραγωγής του κρέατος και του τόπου επεξεργασίας του, της ενότητας της κοινοτικής αγοράς και της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν το κρέας του οποίου η εισαγωγή απαγορεύεται καταψύχθηκε στο κράτος μέλος προελεύσεως.
- 22 Επομένως, στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433, όπως έχει τροποποιηθεί, αντίκειται προς εθνική νομοθεσία η οποία απαγορεύει την εισαγωγή μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων που δεν έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία στο κράτος μέλος προελεύσεως, οσάκις αυτά πρόκειται να υποβληθούν σε τέτοια επεξεργασία σε εγκεκριμένη στο κράτος μέλος εισαγωγής εγκατάσταση την οποία ορίζει ο επίσημος κτηνίατρος του κράτους προελεύσεως.
- 23 Εν όψει της απαντήσεως αυτής, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος.

Επί του τρίτου σκέλους του ερωτήματος

- 24 Με το τρίτο σκέλος του ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να πληροφορηθεί αν η συνεννόηση με την αρμόδια κτηνιατρική αρχή του κράτους μέλους εισαγωγής είναι απαραίτητη και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μεταξύ ποίων αρχών.

25 Η οδηγία 89/608 προβλέπει την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών για την εφαρμογή της κοινοτικής κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας. Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη της υπογραμμίζει την ανάγκη ενισχύσεως της συνεργασίας μεταξύ των επιφορτισμένων σε κάθε κράτος μέλος με την εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας αρχών, με σκοπό ιδίως την καλή λειτουργία της κοινής αγοράς των γεωργικών προϊόντων και την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, η οποία είναι αποτέλεσμα της καταργήσεως των μεθοριακών κτηνιατρικών ελέγχων.

26 Από τα άρθρα 1 και 2 της οδηγίας 89/608 προκύπτει ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να γνωστοποιεί στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή την αρμόδια κεντρική αρχή στην οποία έχει ανατεθεί σ' αυτό το κράτος μέλος ο έλεγχος της εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 8 της οδηγίας αυτής, η συνδρομή μεταξύ των αρμοδίων αρχών παρέχεται είτε κατόπιν αιτήσεως της κεντρικής αρχής κράτους μέλους (αιτούσα αρχή), η οποία απευθύνεται προς την κεντρική αρχή άλλου κράτους μέλους (αρμόδια αρχή), είτε αυτεπαγγέλτως, οσάκις οι αρχές αυτές το κρίνουν χρήσιμο για τους σκοπούς της εφαρμογής της κτηνιατρικής ή ζωοτεχνικής νομοθεσίας. Το άρθρο 6 προβλέπει εξάλλου τη δυνατότητα της αρμόδιας αρχής να ζητήσει από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους να ενισχύσει σε συγκεκριμένη ζώνη την εποπτεία της, ιδίως σε εγκαταστάσεις.

27 Ένα τέτοιο σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στην αρμόδια κτηνιατρική αρχή κράτους μέλους, οσάκις αυτή το κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει τη συνδρομή της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής άλλου κράτους μέλους για την άσκηση ελέγχων και την πρόληψη παραβάσεων. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή οφείλει να παρέχει τη συνδρομή της στην αιτούσα αρχή. Εντούτοις, η δυνατότητα υποβολής τέτοιας αιτήσεως δεν θίγει, για τους σκοπούς της θερμοκλής επεξεργασίας των μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων, την ευχέρεια του επισήμου κτηνιάτρου ενός κράτους μέλους να ορίσει εγκατάσταση κειμένη στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

- 28 Επομένως, στο τρίτο σκέλος του ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η αρμόδια κτηνιατρική αρχή του κράτους μέλους προελεύσεως μπορεί να ζητήσει, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 89/608, τη συνδρομή της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής του κράτους μέλους εισαγωγής, χωρίς να εξαρτάται από μια τέτοια αίτηση η ευχέρεια του επισήμου κτηνιάτρου του κράτους μέλους προελεύσεως να ορίσει, για τους σκοπούς της θερμοκλής επεξεργασίας που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, εγκατάσταση κεκλιμένη στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 29 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική και η Βελγική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 17ης Μαρτίου 1995 το Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen, Münster, αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχεία γ' και ζ', της οδηγίας 64/433/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964, περί υγειονομικών προβλημάτων στον**

τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών νωπών κρεάτων, όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί με την οδηγία 91/497/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, αντίκειται προς εθνική νομοθεσία η οποία απαγορεύει την εισαγωγή μηχανικώς διαχωρισμένων κρεάτων που δεν έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία στο κράτος μέλος προελεύσεως, οσάκις αυτά πρόκειται να υποβληθούν σε τέτοια επεξεργασία σε εγκατεστημένη στο κράτος μέλος εισαγωγής εγκατάσταση την οποία ορίζει ο επίσημος κτηνίατρος του κράτους προελεύσεως.

- 2) Η αρμόδια κτηνιατρική αρχή του κράτους μέλους προελεύσεως μπορεί να ζητήσει, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 89/608/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 1989, για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και τη συνεργασία των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της κτηνιατρικής και ζωοτεχνικής νομοθεσίας, τη συνδρομή της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής του κράτους μέλους εισαγωγής, χωρίς να εξαρτάται από μια τέτοια αίτηση η ευχέρεια του επίσημου κτηνιάτρου του κράτους μέλους προελεύσεως να ορίσει, για τους σκοπούς της θερμικής επεξεργασίας που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, εγκατάσταση κειμένη στο έδαφος του κράτους μέλους εισαγωγής.

Κακούρης

Kapteyn

Ragnemalm

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Απριλίου 1997.

Ο Γραμματέας

Ο Προεδρεύων του τέταρτου τμήματος

R. Grass

J. L. Murray